

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 4 krone,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 3 krone.

Uredništvo v Alojzijevišču, upravništvo v Marijanišču.

Študirajmo in gojimo tudi starejšo cerkveno glasbo!

V.

Zakaj naj študiramo in gojimo tudi starejšo vokalno polifonno cerkveno glasbo? Prvič že iz hvaležnosti do onih mož, ki so jo nam s toliko vnuemo in s tolikim trudom rešili pogina. Drugič iz pokorščine do Cerkve. Njena želja je, naj bi se v krajih, kjer je to mogoče, z gregorianskim koralom vred pridno gojil tudi Palestrinov slog. Poglavitni razlog pa, iz katerega potekajo tudi vsi drugi, je imenovana glasba sama.

Cerkvena glasba alla Palestrina temelji na koralu in je pisana v istih starih cerkvenih tonovih načinih kakor gregorianski koral. Ravno to jej daje v cerkvi takoj za koralom prednost pred vsako drugo glasbo. Palestrina in njegovi sovrstniki so jemali koralne melodije za motive svojim cerkvenim skladbam: mašam, motetom, vesperam itd. in so zlasti latinske maše tudi naslovljali po teh iz koralu vzetih motivih. Za zgled navajamo samo Palestrinovo mašo „Lauda Sion“. Ta maša ima za motiv melodijo iz enako se začenjajoče sekvence na praznik presv. Rešnjega Telesa in je zložena v hipomiksolidičnem tonovem načinu. Z glavnim koralnim motivom se navadno pričenjajo skladbe starih cerkvenih mojstrov, in tudi potem tekom skladbe se isti motiv večkrat prikaže zdaj v enem, zdaj v drugem glasu, enkrat v pravi, drugič v nasprotni, pa zopet v zvečani ali zmanjšani imitaciji. Stalni motivi in isti cerkven tonov način, ohranjen skozi celo skladbo, tvorijo lepo enotnost in celokupnost. Pa tudi če ne slišimo popolno znanega koralnega motiva, vendar se nam tudi v drugih prostih in originalnih melodijah starih cerkvenih skladateljcev dozdeva, da čujemo koral. Tega ni vzrok le melodika, o kateri kmalu izpregovorimo, ampak tudi zlasti ritmika.

Melodije starih cerkvenih skladateljev se gibljejo ritmično prosto kakor koral. Kakor ta ni navezan na določen takt, tako tudi one ne. Palestrina in njegovi sovrstniki so rabili sicer mala taktova znamenja v partiturah, toda

glasove za pevce so izpisavali brez taktovih črt. V modernih izdajah stare cerkvene glasbe alla Palestrina je seveda tudi v posamnih glasovih vse lepo spravljeno v takt in takorekoč zagrajeno s taktovimi črtami; a prav radi taktovih črt se dandanašnjim pevcem čudno zdi, ko dobe prav pogosto naglašene zloge na slabih taktovih delih (II. in IV.) in nasprotno. Če hočemo taka mesta prav peti, je treba pozornost obrniti samo na note in predvsem na pravo povdarjanje besedila, a se prav nič ne brigati za taktovo črto. (NB. Pri tem seveda ne mislimo, da ni treba paziti na dirigenta. Kajti to je še posebno potreba; in če tega ni, ne bo nikoli dobro.)

Kakor so koralne melodije vzvišene nad vsako drugo glasbo, tako tudi melodije skladb Palestrinovega sloga. Bili so že kritiki, ki so, premoteni najbrže od dolgih not v originalnih izdajah teh skladb, rekli, da ni v njih nobenih melodij. Toda kakšna zmeta in slepota! Saj je vse sama melodija, naravna in neprisiljena, čista in sveta, mila in pretresljiva, kakor že zahteva cerkveni tekst. Lepših in izrazitejših melodij pač ni treba iskati. Tudi nič strastnega ni v njih; vse je mirno, plemenito, bolj nebeško nego zemeljsko. Pa saj so bili skladatelji alla Palestrina tudi zares možje žive vere in prešinjeni spoštovanja do Cerkve in njene liturgije. Zlagali so za Cerkev radi in z veseljem; ž njo so v svojih skladbah mislili in čutili, se jokali in veselili. Mnogi so skomponirali liturgične tekste za vse nedelje in praznike v letu; in Palestrina je skomponiral liturgične pevske tekste za celo cerkveno leto. Kaka ogromna delavnost in plodovitost!

Cerkvene skladbe Palestrinovega sloga so polifonne. V teh skladbah se ne nahaja melodija le v enem glasu, n. pr. sopranu, kakor se navadno vrši v homofonem slogu, marveč tu so melodije v vseh glasovih. Vsak glas je popolnoma samostojen in neodvisen od drugega. „Vsak glas se je smatral kot neko bitje, čegar individualnost se ni mogla in ni smela pomešati s kakim drugim glasom.“¹⁾ In to je zopet jako pomenljiva prednost Palestrinovega sloga. V homofoniji je en sam glas gospodar, drugi so mu podrejeni hlapeci; a v polifoniji so vsi glasovi gospodje, vsi z istimi dolžnostmi in istimi pravicami. Če se sopranu zljubi iti pod alt ali tenorju pod bas, jima tega nihče ne brani; zato se pa sme tudi alt povspeti nad sopran in bas nad tenor.

Polifonne se imenujejo stare cerkvene skladbe alla Palestrina tudi zato, ker so zložene za več: 4, 6, 8, 12, 16 glasov. Palestrina in skladatelji 16. stoletja sploh niso radi zlagali večjih nego osem- do dvanajstglasnih zborov. 17. stoletje pa je porodilo več skladateljev, ki jim je bilo skoro vsakdanje in domače, pisati za 16 glasov, in ki so zlagali maše, motete in psalme tudi za 32 in 48 glasov. To so bili: Abbatini, Agostini, Domenico, Allegri in Benevoli. V njihovih velikanskih zborih se nam predstavljajo glasbene skupine na razne načine. Navadno je cel zbor razdeljen v več manjših; ti se ali menjavajo ali pa pojo skupaj in se tako medsebojno izpopolnjujejo. V kar služi skladateljem manjših zborov imitacija enega glasu, v to porabijo omenjeni glasbeni orjaki celi zbor. Vendar pa skladba še ni

¹⁾ Bellermann: Contrapunkt str. 417.

boljša samo radi večjega aparata glasov; ker duh je v prvi vrsti merodajen, ki je skladbi vdihnjen od skladatelja. Zato bomo vedno bolj cenili skladbe iz 16. stoletja od Palestrine in drugih njemu po času najbližjih, ko se je delalo z malimi sredstvi, a se je skladbam vtisnila vedno jasna ideja.

(Se nadaljuje.)

Jurij pl. Slatkonja.

(Spomini na znamenitega rojaka in slovečega glasbenika.)

*N*aša domovina se sme po pravici ponašati, da je postavila na kulturno torišče mnogo mož, ki so jo oslavili s svojimi zmožnostmi, s svojo marljivostjo, z neumornim delovanjem pred širnim svetom. Ker pa so delovali često izven ozkih mej domače dežele, jim je čas doma zabil slavo in spomin; pozabljeni pri ožjih rojakih le še slove po svetu, kjer jim trudoljubivost večših zgodovinarjev polagoma odkriva spomin in slavo iz zaprašenih arhivov.

Tak odličen mož našega naroda je bil tudi Jurij pl. Slatkonja. Sematizem ljubljanske škofije nam leto za letom prinaša njegovo ime. Naštevajo ga kot petega ljubljanskega (1503—1522) in drugega novomeškega prošta (1508—1514). Mnogo več se doslej o njem pri nas ni vedelo. Le Izvestja muzejskega društva so se ga nekaterokrat spomnila, a le v kratkih odlomkih. Životopisne slike in ocene njegovega delovanja do zadnjega časa nismo imeli. Stopro našemu marljivemu zgodovinarju in odličnemu rojaku dr. Josipu Mantuaniju se je posrečilo, da je zbral iz raznih dostopnih virov gradivo, ki nam podaja sicer kratko a zanesljivo in mično sliko o življenju in delovanju moža, čigar ime smo na čelo postavili temu spisu.¹⁾ Ker je bil gospod pisatelj tako prijazen, da nam je dovolil posneti za „Cerkveni Glasbenik“ gradivo za kratek životopis Slatkonjev, se tega radi poslužimo, dobro vedoč, da ustrezamo s temi črticami namenu našega lista, ustrezamo pa tudi svojim čitateljem, ki se brez dvojbe zanimajo za nekdanje sloveče glasbenike-rojake. Hkrati pa se gospodu nabiratelju gradiva za ves trud, ki ga ima tudi za naš list, prav presrečno zahvaljujemo. Ker kani o Slatkonju kasneje izdati obširnejšo monografijo, ki ga bode slikala le bolj s historično-političnega in s hierarhično-kanoniškega stališča, bomo morda pozneje še imeli priliko, da pridodamo kako zruce k sliki slovečega glasbenika s Kranjskega. Vendar pa nismo hoteli čakati z objavo znanih podatkov. Kar imamo, radi damo.

Toliko iz raznih ozirov v pojasnilo.

Jurij Slatkonja se je porodil v Ljubljani dne 21. marca 1456. Pišejo ga navadno Slatkonja in nehote se človeku vriva misel, da mu je

¹⁾ Dr. Josip Mantuani je izdal pred kratkim v folio-obliki 340 strani broječo knjigo pod naslovom: *Geschichte der Musik in Wien. I. Teil. Von den Römerzeiten bis zum Tode des Kaisers Max I.* — Mit vielen in den Text gedruckten Illustrationen und Notenbeispielen, zwei Tafeln und einem Anhang von 54 Musikstücken. — Wien 1904. Druck und Verlag von Adolf Holzhausen. — Pisatelj je poslal svojo knjigo — kakor doznajemo iz zasebnega poročila — v dar svetemu Očetu Piju X., za kar je prejel iz državnotajniške pisarne jako toplotno navdahnjeno in laskavo priznanje in zahvalo.

priimek v sorodu z besedo „sladak“. Ali naš zgodovinar je zasledil, da so ga v humanistiških krogih nazivali „Chrysippus“, kar bi se po naše reklo „zlat konj“. Pravilno bi ga torej morali pisati Zlatkonja. Toda prekasno bi bilo, po malone štiristoinpetdesetih letih premenjavati mu častito ime, katerega si je oslavlil z umom in trudom. Pisma, katera je dobival od cesarja Makska I. pa ga imenujejo Slakany ali Slakeny. (Dalje prih.)

Cerkvena glasba.

VII.

22. **Emil Hochreiter**, Marijine pesmi za solo, mešan zbor in orgle, Ant. Böhm, Dunaj, dva zvezka, partitura 1 K 50 v.

Vsak zvezek obsega šest pesmi, skupaj toraj dvanaajst. Ocene slovenskih cerkvenih pesmi se navadno glasé takole: Vse pesmi so lahke in so zložene v pristnem národnem duhu. Naša ocena pa se glasi: Hochreiterjeve pesmi so umetne pesmi, vzvišene nad vsako šablono, vsaka záse „ein Kabinestückchen“, kakor piše „Gregorianische Rundschau“. Pesmi se odlikujejo po globokem čuvstvomstvu, iz katerega veje nežna vdanost do deviške Matere, vendar so po melodiji in harmoniji zdrave, proste mehkužne sentimentalnosti. Iznajdba melodij je duhovita in originalna, spremljevanje samostojno, lepo kontrapunktično. Vsaka pesem se prične s kratkim izrazitim preludijem, iz katerega se že zrcali značaj pesmi. Izvajanje je zelo olajšano, ker je skladatelj izvrstno začrtal na vseh mestih znamke prednašanja. Krona vseh pesmi je „Maidied“, zadnja prvega zvezka.

Pesmi je treba najprej dobro preštudirati, potem zbor na drobno izvežbati. Razume se, da so te pesmi namenjene umetniško izvežbanim zborom in takih imamo na Kranjskem že precej. Vsi zbori pa, ki se jih lotijo, bodo imeli nenavaden, blag užitek, ne manj poslušavci. S takimi pesnimi se blaži okus, takim proizvodom se divi sree in čut.

Emil Hochreiter je celo gimnazijo dovršil v Novem mestu, univerzo v Beču. Mej tem je bil dve leti v Kalksburgu na jezuitskem ustavu učitelj glasbe. Po dovršenih študijah je vstopil v nižjeavstrijsko namestništvo in je ondi c. kr. vladni koncipist. — Že na gimnaziji je bil izboren tenorist. Igral je glasovir, orgle, gosli, cello, flavto in proučaval harmonijo. Takrat je že zložil cel godbeni kvartet (Streichquartett), ki je pokazal nenavadno nadarjenost Hochreiterjevo. Močno je vplival nanj tedanji učitelj petja na gimnaziji P. H. Sattner, s katerim sta ostala do danes v najtesnejši prijateljski zvezi in kateremu je posvečeno to delo.

23. **J. Gruber**, Requiem v D-moll za en glas in orgle, op. 145. Cena 2 K, se dobi pri skladatelju samem v Lincu.

Ta skladba je po obliki in vsebini kakor nalašč za črne maše, ako mora organist sam peti. Pisana je za bariton, toraj ne previsoko, ne prenizko. Motivi so jako lepi, harmonizacija preprosta, kljub temu elegantna; modulacija naravna, gladko tekoča. Dies irae ni komponiran, se mora poseči po koralu. Gruberjev Requiem se more priporočati najtopleje.

Kongres za gregoriansko petje v Strassburgu.

Od 16.—19. avgusta se je vršil ta mejnarodni kongres, h kateremu je prišlo do 700 udeležencev iz Nemške, Francoske, Avstrije, Švice, Belgije, Holandske, Italije, Španije, Angleške, Irske, Ruske in Amerike. Šlo se je za to, tradicionalnemu koralu pridobiti vedno več prijateljev. Duša kongresa je bil prof. dr. Wagner, ki v Friburgu vodi gregoriansko akademijo; predsednik pa opat Dom Pothier, urednik vatičanske izdaje tradicionalnega koralu. Pozdravil je zbor štrasburški škof Fritzen, dalje mestni zastopnik. Govorili so: Dom Pothier o katoliškem značaju gregor. koralu; stolni organist dr. Mathias o zgodovini koralu v Alzaciji; škof Foucault iz St. Dié o koralnem ritmu.

Popoldne je bila praktična vaja, katere se je udeležilo 2000 udeležencev; k tej je prišel tudi dr. Haberl, burno pozdravljen. Zahvalil se je za sprejem, opominjal, da naj bodo vsi edini in naj se pred vsem trudijo lepo pevati.

Dirigent Viktori je razkladal glavna pravila, po katerih se med kongresom izvajajo koralne metodije in jih priporoča vsem zborom.

1. Koralni ritem je jezikovni ritem.

2. Za silabične speve velja pravilo: Pevaj, kakor govoriš; glavne zloge izgovarjaj ostro, nenaglašene bolj tiho, vendar razločno.

3. Poedini toni naj bodo prilično enakotrajni.

4. V bogatejših (melizmatičnih) spevih stopi melodiški moment v ospredje.

5. Skupine se dade deliti v dvo- in trispone, prvi ton prevladuje druge tonove, glavna skupina pa podrejene.

Koncert v cerkvi se je izborno obnesel, pevalo je 70 moških in 40 dečkov. Dr. Mathias je igral na orglah 13 točk, katerim služijo za podlago koralne metodije; vmes je peval zbor razne koralne speve, med katerimi je najbolj ugajal graduale „Specie tua“. Zbor je peval pohvalno, dasi so bili nekateri spevi tradicionalnega koralnega jezika jako težki.

Dne 18. avgusta je imel Dom Pothier v stolnici pontifikalno mašo. Vse se je pelo koralno z orglami. Ob 9ih je bila druga javna seja; govorili so: Profesor Gastoné (Pariz), justični referendar Ott (Kulm), Don Cassiano Rojo O. S. B. in P. Horn iz Sekave, čigar govor je bil preoptimističen; kajti on upa, da se bo s pomočjo šole in izobraževalnih društev posrečilo v enem letu uvesti koralno petje kot ljudsko petje v cerkvi. Dr. Widman ne verjame in meni, da bo treba dolgotrajnega, trudapolnega dela preden bo mogoče dostojno izvajati tradicionalni koral.

Prof. Wagner je celo mnenja, da je mogoče v vsaki vasi na celem svetu v dveh mesecih doseči, da se dostojno peje tradicionalni koral.¹⁾

Monsignor Cohen trdi, da se skoraj izključno v vseh župnijah kolinske škofije neguje koral in to je zasluga cecilij. društva.

Ob 3. uri popoldne je bila zopet skupna vaja, pri kateri je dirigent Viktori po svoje razlagal „quilisma“ in po svoji metodi pel „Christus factus est“.

Ob polu 6. uri v stolnici produkcija, orgle in tradicionalni koral, kakor prejšnji dan. — Dne 19. avg. slovesni Requiem, nato zborovanje za Nemec, pri katerem se je plelo vprašanje glede spremljevanja koral.

Ob polu 11. uri zadnje javno zborovanje. Čital se je telegram sv. Očeta, nato izjava papeževe komisije za Vatikansko izdajo.

Papeževa komisija se usaja prijaviti kongresu, da je Kyriale že prejel potrdilo „imprimatur“. Izdelal se je Kyriale na podlagi izdaje iz leta 1895., s posebnim ozirom dolgoletnih študij solemških benediktincev in papeževih navodil.

Solemceem se je izrekla javna zahvala.

Stedili so še nekateri govori, in blagoslov škofa Fritzena je zaključil zborovanje.

Dopisi.

Celje. — (Izkušnja na orglarski šoli.) — Kakor vsako leto, je bil tudi letos izpit za organiste konec drugega tečaja. Delalo in dobro prebilo ga je vseh 8 tretjeletnikov. Izkušnja iz liturgike se je zaradi odhoda učitelja dr. Josip Somreka vršila že 27. junija ob navzočnosti nadzornika mil. g. opata Fr. Ogradija. Oziralo se je tudi na predpise lavantinske sinode od l. 1903. in na „Mota proprio“ sv. očeta Pija X.

Iz drugih predmetov so bili gojenci izprašani dne 17. julija. Pred izpitom je bila tiha sv. maša, pri kateri so gojenci precizno peli slovenske pesmi od Igu. Hladnika, Ant. Foersterja in Karola Bervarja. — Ob 8. uri se je začela izkušnja z latinščino in tajništvom. Na vsa, tudi težja vprašanja, katera bi celo bolj izobraženim preglavico delala, so precej dobro od-

¹⁾ Gorostasna trditev!!! Ti gospodje menijo, da je vsaka vas benediktinska naselbina. Pisatelj.

govarjali. Izpraševal jih je požrtvovalni g. dr. Vlad. Pegan. — Potem so bili učenci izprašani iz glasbene zgodovine iz vseh stoletij; natančno se je jemalo o razvitku korala za časa papeža Gregorija Velikega posebno glede neum in pa o orglah. Nato so prednašali koral iz Haberlove izdaje: *introtus*, *grad. offert. communio*, in iz Wagnerjevega kyriala. Zatem je sledila občna glasbena teorija; n. pr. *dissonance*, *trizvok*, prehodi in drugi harmonični okraski. Izpraševalo se je tudi o kontrapunktu. Te predmete je vodil zaslužni g. vodja šole Karol Bervar.

Zelo praktično je gojence izpraševal g. učitelj Fr. Kranjc. Na podlagi lepe krajevne slike jih je uril v popisovanju v obeh jezikih, v slovenskem in nemškem. — Za tem so igrali na orglah lepe komade, n. pr. iz Bacha: *Toccata*. Trije gojenci so se posebno odlikovali, namreč: Šelih, Zorine in Zagažen. Imenovani so tudi čisto prosto prav dobro preludirali.

Gosp. Korun, vodja narodne godbe v Celju, je imel z gojenci izkušnjo na glasovirju. Igrali so vsi prav spretno in precizno komade od Chopina, Mozarta, zlasti pa je ugajal čveteroročni „*Stabat mater*“ od Bacha. Na glasovirju so najbolje igrali Zagažen, Zorine, in Kramaršič iz Ljubljane. Pri izkušnji so bili navzoči: nadzornik šole, mil. g. opat Fr. Ogradi, ki je bil obenem škofjski komisar, Josip Sigl, župnik iz Trbonja, P. Hieronim in A. Pučnik v Celju. Ker je izkušnja dobro, pri nekaterih prav dobro izpadla, je g. komisar vse pohvalil in jih vzpodbujal k delu in marljivosti, k pokorščini do svojih predstojnikov in k pobožnosti. Izrekel je zahvalo g. vodju šole in drugim gg. učiteljem.

A. P.

Ribnica. — Tekom 6 let odkar službujem tukaj kot organist in pevovodja, nisem nič poročal o stanju cerkvenega petja. Ker je preteklo toliko časa brez mojega poročila, prosim, častiti gospod urednik, sprejmite sedaj nekoliko bolj obširno poročilo v Vaš cenjeni list „Cerkveni Glasbenik“.

Bodi ob kratkem rečeno, da se tukaj deluje za pravo cerkveno petje že mnogo let. Dobro mi je znano, da ko se je pri nas na Kranjskem, namreč v stolnem mestu Ljubljani, začelo strogo postopati in delovati za pravo in dostojno t. j. liturgično petje in ko je izšel vrli naš organ: „Cerkveni Glasbenik“ v prvih številkah, bival je tukaj obče spoštovani nadučitelj in organist gosp. Jožef Raktelj. Takrat že sivi starček, se je vendar poprijel z mladeniško navdušenostjo dela doma in v šoli. On je ledino oral in marsikaj dosegel v onih burnih in nasprotnih časih cecilijanstva. Za njim je vrlo nadaljeval začeto delo gosp. Andrej Grčar bivši organist v Ribnici, kasneje gosp. Ivan Carli. V starejših letnikih „Cerkv. Glasbenika“ se nahajajo tu in tam dopisi v dokaz, da Ribnica ni zaostajala za napredovanjem na cerkvenoglasbenem polju. Tudi za mojega delovanja se nahaja v „Cerk. Glasb.“ dopis iz Ribnice. Kakor že rečeno, pisal nisem jaz, dotični dopis pisala je spretnejša roka nekega gospoda izmed mojih poslušavcev. Isti gospod me je pozival v svojem dopisu, da naj se tudi jaz oglašim in povem natančno o pevskem zboru in skladbah, katere pojemo. Toraj ker sem bil vedno in do danes na večstranske opomine nem, ter sem na tihem deloval, hočem podati svojim častitim tovarišem in bravecem „Cerk. Glasbenika“ malo sliko o cerkvenem petju in pevskem zboru. Povsem natančno ne bodem opisoval, hočem omeniti le glavne stvari, da dopis ne postane preobširen, ali da mi kedo ne bode očital samohvale.

Peli smo latinske maše: Prvo in drugo koralno iz Wittovega Kyriala. Ant. Foerster: Op. 15. P. A. Hribar: Miss. in hon. S. Josephi. Ig. Hladnik: Op. 28 in 46. Op. 38 in Miss. „*Tui sunt coeli*“ pa z godbenim kvartetom, (zadnja rokopis). Dr. Fr. X. Witt: Op. 8 in „*Missa X. Toni*“. J. G. E. Stehle: Miss. „*Salve Regina*“ in Op. 52 (*Requiem*). Jos. Gruber: Op. 45 in 105. Max Filke: Op. 47 in 52. Jos. Gr. Zangl: Op. 59, 72 in 79. K. Kempter: Op. 9 z štrajh-kvartetom. J. Lavtižar: Op. 1. J. Schweitzer: Op. 26 in 27. Oswald Jos. Op. 11. Ad. Raine: Miss. „*Sanc. Caecilia*“. Mih. Haller: „*Missa septima*“. Pri črnih petih mašah sem pel po največ sam od raznih skladateljev Foersterja, Hribarja, Hladnika, Kimovca, Vurnika, večji del pa koralni *Requiem*. Pri pogrebih I. vrste na željo pa večglasno z zborom črno mašo J. G. E. Stehleja in Jos. Gruberja.

Graduale, Offertorium in druge motete: V veliki večini iz „Cerkvenega Glasbenika“, „*Musica Sacra*“, „*Fligende Blätter*“ iz raznih letnikov. Dalje J. G. E. Stehle: „*Motteten Buch*“ ter raznih drugih zbirk. Enehridon: (Hanisch & Tresch) št. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 24, 27, 28, 29, 30. Max Filke: Op. 70 št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. C. Aiblinger: „*Jubilare Deo*“. Jos. Gr. Zangl: „*Haec dies*“. Mih. Haller: „*Tu es Petrus*“. Jac. Galus: „*Lau-*

date" in „Eece quommodo“. Gio. Pier. D. Praenestini: „Miserere“. Allegrì: „Miserere“. C. Ett: „Passion“ (Turba). M. El. Hudovernik: „Anima Christi“. Ign. Hladnik: Op. 24 št. I. 1, 2, 3, 4. Op. 36. št. 1, 2, 3, 4, 5. Hymne s. Corp. Christi, tudi G. Riharja in Aug. Leitnerja. „Te Deum“ od Ant. Foersterja: Op. 58. F. Schöpfa: Op. 68. Ign. Hladnika: Op. 47 in še dva druga od neznanih skladateljev. „Tantum ergo“, „O salutaris hostia“ Cecilije in raznih družih zbirk od raznih skladateljev itd.

Pri slovesnih t. j. petih mašah se je pelo vedno po cerkvenih določilih natančno s preciznim izvajanjem. Umevno je, da koral ni nikoli izostal v večjih praznikih. Peval je koral celi zbor z orglami, sicer pa jaz sam. — Pri večernicah na sveti večer, veliki teden in na dan Vernih duš je pel tudi oddelek gospodov pevcev psalme s častito duhovščino pri oltarju.

Slovenske skladbe: „Slava Bogu“ I., II., III., IV. in V. zvezek, P. Ang. Hribarja in P. H. Sattnerja vse številke, mnogo tudi „Slava Jezusu“ P. H. Sattnerja. Mašne, Marijine, obhajilne, šnarnične itd. iz raznih Ig. Hladnikovih zvezkov. Cecilije I. in II. dela skoro vse. Mnogo mašnih, Marijinih, obhajilnih, božičnih, postnih, velikonočnih od raznih skladateljev, toliko, da bi bilo popolnoma odveč, ako bi posamezne stvari našteval. Marsikaj slovenskih in latinskih stvari tudi iz mojega rokopisa. (Konec prih.)

Občni zbor podpornega društva organistov v Celju se je vršil dne 8. junija. Udeležba ni bila obilna, vendar je bilo navzočih potrebno število udov, da se je lahko zborovalo. Razven Štajercev so bili zastopani organisti s Koroškega, Hrvatskega in celo z Ogrskega (iz Čakoveca), kar nas je posebno razveselilo. Le s Kranjskega ni bilo nikogar. Začel se je občni zbor s slovesno sv. mašo, katero je služil v župni cerkvi č. g. dr. Somrek. Petje je preskrbel g. Bervar, vodja orglarske šole v Celju. Ne bom podrobno opisaval in ocenjeval petja ali posameznih glasov, samo toliko rečem, da nas je to prekrasno petje takorekoč dvignilo v duhu iz zemskih nižav, tja gor, kjer nebeške trume pojo slavo svojemu Stvarniku. Pela se je Gruberjeva jubilejna maša, če se ne motim op. 105. Nad vse pa nas je iznenadil veličastni Hallerjev „Tu es Petrus“. Kako mogočno je donela ta himna in kako krasno so pevci popevali in natančno prednašali, ni mogoče popisati. Treba je le slišati. Vsa čast gg. pevcem, posebno g. Bervarju. Takej po maši se je pričelo zborovanje. Ker je bil prejšnji predsednik zadržan, je zborovanje otvoril g. Bervar.

Tajnik Frančišek Klančnik je poročal, da je društvo imelo pretečeno leto 59 udov. Izstop je naznanil 1 ud. Odbor je imel dve seji. Društvo je založilo 5 *Tantum ergo*, katere je društvu daroval g. Bervar. Te so zdaj društvena last. (Dobijo se še pri podp. društvu organistov ali pri predsedniku g. Bervarju v Celju po 70 v. izvod). Društvo je posredovalo svojim udom v zadevi služb z uspehom v dveh slučajih. Tudi je društvo vstopilo v e. kr. poštni čekovni račun. S tem bo olajšano vplačevanje udom.

Blagajnik Jakob Škrabar poroča, da ima društvo v gotovini 734 K 41 v. Veliko več bi še lahko bilo, ako bi vsi redni in podporni udje izpolnili svojo dolžnost. Društvu je na novo pristopilo 11 udov. Nato se je volil novi odbor. Izvoljeni so bili sledeči: Predsednik: g. Karol Bervar, vodja orglarske šole v Celju; namestnik: g. Ivan Oevirk, org. Sv. Jurij ob južni železnici; blagajnik: Jakob Škrabar, org. v Grižah; tajnik: g. Franc Klančnik, org. v Šmartnem na Paki; namestnik: g. Valentin Raztočnik, org. v Mozirju; odborniki: gg. Josip Remic, org. v Šoštanjju, Franc Jarh, org. v Petrovčah, Dragotin Zelič, org. v Šmarjah pri Jelšah; namestniki: gg. Anton Čobal, org. v Št. Andražu pri Velenju, Florjan Veninšek, org. na Rečici, Jakob Kurnik, org. pri sv. Lenardu v Slov. Gor.; pregledovalca računov: gg. Leopold Kunst, org. na Polzeli in Josip Pichler, org. v Konjicah. Nato se je novoizvoljeni predsednik zahvalil vsem navzočnim, da so se potrudili in udeležili tega obč. zbora, dasiravno so nekateri imeli daljno pot. To je veselo znamenje in to nam naj bode v izpodbudo. Ako bomo vsi tako ravnali, potem bo to društvo gotovo lepo uspevalo.

Razne reči.

— Na koralni kurz v benediktinski samostan v Sekovi so se podali dne 28. avgusta, kolikor smo zvedeli iz privatnega vira, nastopni čast. gospodje: Fr. Ferjančič, mestni kaplan

pri Sv. Jakobu v Ljubljani; Fr. Kimovec, kaplan na Bledu; Stanko Premrl, konservatorist na Dunaju; Janko Sedej, bogoslovec v Ljubljani in p. Aleksander Vavpotič, frančiškan na Kostanjevici pri Gorici. Obširneje poročilo nam je zagotovljeno.

— Peta številka lista „Gregorianische Rundschau“ prinaša dopis z Ogrskega, v katerem je naslikano nad vse žalostno stanje cerkvene glasbe na Ogrskem. Motuproprio ni imel drugega uspeha, kakor da so začeli strastno napadati vsakega, ki se je lotil težavnega dela glasbene reforme v cerkvi. Žalostno je posebno dejstvo, da prav tisti, katerim je izročena skrb za cerkveno glasbo, so v tem pogledu popolnoma apatični ali pa celo hudi nasprotniki reforme. Vendar pa so nekatere častne izjeme. — Bolj vesela pa so poročila iz Španije, Angleškega, Amerike in Italije. Beneški patrijarh je ukazal vsem duhovnikom svoje škofije pod najstrožjimi kanoničnimi kaznimi, da se morajo glede cerkvenega petja v vsem pokoriti papeževim predpisom. Pevovodje, kateri bi se ne hoteli pokoriti tem predpisom, naj se takoj odpuste iz službe. — V Franciji pa reforma cerkvene glasbe očito nazaduje vsled nečuvne franasonske gonje proti cerkvi.

(„Gregorianische Rundschau.“)

— D. Jožefu Pothier-u, zaslužnemu prvoboritelju za reformo gregorijanskih melodij, so sklenili njegovi častilci podariti krasen opatski pastorel. Do sedaj so že nabrali 1500 lir, torej že vso svoto, katera je bila določena za nakup pastorela. (Milanska Musica sacra.)

— Prošlo zimo je bil slavni komponist Perosi v Amsterdamu, kjer je osebno vodil svoj oratorij „Vesoljna sodba“; P. Hartmann pa je dirigiral „Sv. Frančiška“ v Karlsruhe in v Mannheim-u.

— Rojstno hišo glasbenega velikana Seb. Bach-a v Eisenach-u je kupila „Die neue Bachgesellschaft“ ter bo iz nje napravila muzej, v katerem bodo shranjeni Bachovi rokopisi, slike, kompozicije, instrumenti in sploh vse, karkoli ima kakšno zvezo z velikim Bach-om.

(Neue Musik-Zeitung.)

— Dne 22. januarja je umrl v Templinu Robert Eitner. Bil je zelo plodovit pisatelj, zlasti na polju glasbene zgodovine. Njegovo največje delo je: „Quellenlexikon der Musiker und Musikgelehrten von der christlichen Zeitrechnung bis zur Mitte des 19. Jahrhunderts“.

(Musica sacra v Rezzu.)

— „Deutsche Armeemusikzeitung“ se imenuje strokovni list za glasbenike in godce nemške armade in marine. Izhaja v Frankobrodu ob Menu. Urejuje ga Maks Chop.

— Na Dunaju se je ustanovil odbor, ki je prevzel nalogo postaviti nov nagrobni spomenik Martinu Lanner-ju, očetu slavnega Jožefa Lanner-ja.

— Poljak Roman Statkovski je uglasbil opero „Philaenis“, ki se je proizvajala v Varšavi z velikanskim uspehom.

— Profesor Siegmund Exner na Dunaju je izumil aparat, s katerim se da natančno izmeriti in določiti akustika vsake dvorane.

— Stoletnico je obhajal letos slavni učitelj petja Manuel Garcia v Londonu.

(Neue Musik-Zeitung.)

Naročnikom na znanje!

Uredništvo našega lista se je preselilo začetkom avgusta v **Alojzijevišče**, (Poljanska cesta, št. 4) upravništvo pa smo prenesli v **Marijanišče**, (Poljanska cesta, št. 36), katero izpremembo naj izvolijo naši naročniki vzeti blagohotno na znanje.

Današnjemu listu je pridejana 9. štev. prilog.

Odgovorni urednik lista **dr. Andrej Karlin**. — Odgovorni urednik glasb. priloge **Anton Foerster**.
Zalaga Cecelijino društvo. — Tiska Zadržna tiskarna v Ljubljani.